



Sikeresen zárta az elmúlt esztendőt az Elektronika Átviteltechnikai Szövetkezet patvari üzeme, ahol főként műszerek belső töltékelemezeit, valamint műszerkocsikat készítenek. A gyártási munkát nagymértékben megkönnyíti az a kombinált szerszám — képünkön Zombori Gyula lemezmechanikus beállítását végez rajta —, amely egyszerre harminc műveletet készít egyetlen gombnyomásra. — bábel felv. —

A levegő nem hatolhat át

## Különleges saválló tartályok

Salgótarjánból az NDK-nak

Közreműködve az NDK Nord atomerőművének kivitelében, a VEGYEPSZER salgótarjáni gyárában megkezdtek harminc nagy méretű saválló acéltartály gyártását. Az első tartályokat februárban, az utolsókat legkésőbb novemberben ütnak indítják.

A gyártást — tekintettel az atomerőmű-építés szigorú előírásaira — hosszú és bonyolult előkészületek előzték meg. A többi között vala-

mennyi résztvevő szakmunkásnak és műszakinak alkalmasági vizsgán, majd különleges tanfolyamon és vizsgán kellett átesnie. A műszaki igényességre jellemző, hogy az atomerőműhöz előállított készülékek számára a gyártó csarnokban elkülönített, steril részleget alakítottak ki. Még a szerszámok és megfogó szerkezetek is saválló acélből vannak, nehogy a tartályok anyagát ferrit szennyeződés érje. A hegesztési varratokra négyeszeres próbának vetik alá: centiméterről centiméterre átvizsgálják röntgensugár, majd izotópos módszerrel. Az úgynevezett penetrálás a varratok esetleges felületi hajszálrepedéseit határozza meg. A jó hegesztés varrataira tapadó műszer mutatója mozdulatlan marad. Nem csoda hát, ha a tartályok hegesztését az atomerőművi szabványoknak megfelelően képezett, nem ritkán technikai végzettségű hegesztőkre bízzák, akiknek többsége a paksi atomerőmű építésén már átesett a tűzkereszteségen; a főmérnöknek pedig a gépészmérnöki mellett, hegesztő szakmérnöki diplomája is van.

Az NDK megrendelés a salgótarjáni nagyüzem első ideiglenes exportmunkája, de korántsem az egyetlen, hiszen ideiglenes százegymillió-forintos terhelésű feladataiból több mint háromszázmillió forint értékű termék készül a Szovjetunió, Csehszlovákia, az NDK és Románia felkérésére.

## Gyarapszik az NDK könyvtárállománya

1250 könyvvel növekszik hétévente a német állami könyvtárak állománya. Az NDK tudományos univerzális könyvtára, könyvei egymás mellé állítva egy 140 kilométeres polcot tölténének meg.

Jelenleg 8000 olvasó használja a berlini könyvtárat. A könyvek és a 35 000 előfizetett lap, folyóirat mellett 722 ezer kézirat és atlasz, valamint 20 000 lemez, 365 000 kép, grafikai lap, ex libris között válogathatnak.

Az 1661-ben alapított könyvtár különlegességei közé tartozik például a „Kurfürstentatlasz”, amely 125 kilogrammos súlyával és 2,2 méteres magasságával jelenleg a világ legnagyobb könyvének számít.

Az NDK fővárosában jelenleg hatszáz kölcsonkönyvtár működik. Az állami kölcsönkönyvtár minden egyes olvasójára a berlini tanács költségvetéséből kb. 47 márkát jut. Ezt új könyvek vásárlására fordítják.

## Jegyzetek, szabad szombatról

Fáradt vagyok. Az órára nézek. Reggel hat. Úgy érzem, mintha ólom folyna az ereimben. Sokszor éreztem ezt már...

Látom a kételkedő arcát, hallom a kérdést: fáradtság, hét végén, szabad szombat? Mindenki megkérdőzhetné, aki még nem érezte, hogy belefullad a kimerültség iszapkútjába, de nem hagyja magát, megpróbál kievickélni abból...

Nemrég volt falumban jártam. Szabad szombat volt, késő délután. Az emberek komótosan ballagtak a kisvendéglő felé. Ünneplőben. Párbeszédüket csíptem el.

— Hogy állsz a kerttel?  
— Főléstám. Minden rendben. Most már jöhet a zimankó, fagy...

— Holnap báj lesz a kultúrban. Eljöttök?

— Nem tudom... Várandós az asszony. Nemigen vihetem el...

— Hát gyere egyedül. Beszélgetünk, iddógálunk... Majd danolunk is...

— Hajnalban méssz hétfőn?

— Akkor. És te?

— En is. Nehéz lesz újra kezdeni a melót...

— Majd eltelik a jövő hét is, aztán újra itt a szombat. Gyertek el vasárnap ebédre.

Szabad szombat. Szabad idő. Együtt a család. Cseperecskék a gyerekek, gyarapodnak a szülők. Idill, békesség. Aztán a vasárnap, az igazi szabad idő. A ház körüli munkát,

az otthoni dolgait már elvégezték, van hát idő mindenre: gyermeknevelésre, olvasásra, maszek munkára. Sokan áthéverik a hét végét. Aki meg maszekol, pénzét fiatjazta — nem mérheti fel a szabad idő lehetőségeit. Akad, aki szétfeszíti a lehetőségeket, amire nem futotta hét közben, ezen a két napon szeretné pótolni...

Korán ébredtem most is, akár a munkanapokon. Ez a szombat mégis más. Dolgom nincs, elindulok hát, hadd müljék az idő...

Nyakamba veszem a város. Bolyongok az alig ismert utcákon. Számomra itt még minden új. Nézegetem a kirakatokat, a többemeletes épületeket a kő- és betonszungeit, s azon tündöködök, hány, meg hány ember verítéke tapasztalta a betonelemeket, a téglákat...

Téli nap süt. Elvetődöm egy parkba is. Leülök a padra. Felnezek az égre. Átlátszó, üvegek. Messzebb felhők tornyosulnak. Talán havazás lesz — tündöködök.

Azt hiszem, még csak próbálgatjuk a szabad szombat adta lehetőségeket. Hosszú folyamatról van szó. Tavaly már bizonyára több ember fordult meg hét végén a színházakban, mozikban, kiállításokon, hangversenyeken, mint azelőtt. Mégis, úgy vélem, ártalmas lenne látványosítani, hogyan özönlének az emberek, a dolgozók szabad idejükben a színházba, moziba, kulturális rendezvényekre. Csakis lassan szoktathatjuk magunkat az önműveléshez szabad időnkben, hét végén — az igények felkeltésével, a szabad szombat, a vasárnap, egyszóval a sokat emlegetett szabad idő hasznos kihasználásával, programjaink jó megszervezésével...

Zuhog a január délelőtti, hideg napfény. Valahol megkondul egy harang, dél van. Szedelőzködöm, indulok. Holnap vasárnap.

Harcba a minőségért

# Nézsaiak a számvetés idején

Messze van a nézsai termelészövetkezet. Nem csak a felszámolják az ágazatot, s megyeszékhelytől, hanem a kiugró teljesítményektől is. Utóbbi miatt nem nagyon bántódnak a közös gazdaság vezetői, mert mostoha körülmények között a jelenlegi eredményekért is alaposan meg kell izzadniuk a tsz-tagoknak, alkalmazottaknak. S az igazsághoz tartozik, hogy nem is tőlük várják a rekordterméseket. Viszont azt joggal, hogy a rendelkezésre álló adottságokat minél jobban használják ki. Az elmúlt esztendő tanulságai azt mutatják: ezen az úton elindultak...

## AMI KELL, S AMI NEM

Nézsán tavaly a zárszámadó és tervtárgyaló közgyűlésen egyik legfontosabb feladatként határozták meg a növénytermesztés elfogadható hozamainak állandósítását. Holma Miklós, a termelészövetkezet elnöke — fejében az összes, pontos adattal — szívesen emlékszik vissza a betakarítások idejére. Annál is inkább teszi, mert a búza hektáronként 33,5 mázsával fizetett, a kukoricatermés átlaga 43 mázsa lett.

— Nekünk 1978. a jó évek közé tartozik. Új fajtákkal próbálkoztunk, termelési rendszerhez csatlakoztunk, több műtrágyát használtunk fel, időben és jó minőségben végeztük el a talajmunkát, vetést. A növényvédelemre sem lehet panasz... — sorolja.

A mustár, a bogvös gyümölcsök termelésével szintén elégedettek, s a silókukorica olivannira beváltotta a számlákat, hogy a tömegtakarmanvokból 25–30 százalékos a tartalék, ami biztonságossá teszi az állattenyésztés fejlesztését. Melléje az összes cukorrépafejet betakarították, hogy az se vesszen kárba. A cukorrépénél talán ez volt a legnagyobb nyereség!

— Sajnos e növény — tehetünk bármit — nem felel meg adottságainknak. A tervezett háromszáz mázsa helyett hektáronként 223 mázst tudunk betakarítani. Nagyon kevés...

Igy született a döntés, hogy a cukorgyárral egyetértésben, az „édes” növény vetésterületét a tervciklus végéig fokozatosan csökkentik. Helyébe repcével próbálkoznak, amely jobban megfelel adottságaiknak. A termelés szerkezetének korszerűsítése, csiszolása állandó teendő jelent Nézsán is. Pontosan mérlegelve, hogy mi az, ami kell, s mi ami nem...

Nem bajmólosdának tovább a csirkefaroládán sem. Azt mondják: kicsiben rafizetéses,

bővíteni nem célszerű. Így felszámolják az ágazatot, s helyette minden erőt a szarvasmarha és juhászat fejlesztésére összpontosítanak.

## KÜLFÖLD HELYETT

Azon a bizonyos közgyűlésen a tehénészek mélyen hallgattak, amikor a tsz-elnök szóba hozta az alacsony tejtermelést. Azóta ugyan neki-durálták magukat — 12 százalékkal emelkedett az értékesítés —, de tehenenként még mindig csak 2709 literrel tartanak. Igaz az istállóiban 540 tehenet számlálnak.

— Itt még jelentősek a tartalékok. Az idén talán utókéjük magunkat — kommentálja Holma Miklós.

Viszont a hizók jó áron keltek el a tőkés- és hazai piacokon. Néha ugyan akadnak perlekedések, huzavonák az alku, adás-vétel körül. Gyarapodott a gazdaság juhállománya is, a jelek szerint az idén már eléri az 1980-ra tervezett.

— A termelés biztonságához sokat jelentenek a melléküzemágaink: a könyvtőzést, műanyagipari üzemet, lakatos- és építőrezsléget — mondja a közös gazdaság elnöke.

Persze az itt dolgozóknak sem fenéki tejfel az élet. Az épületek, gépek régen megérették a cseréje. A könyvtőzést fejleszteni kívánják, a műanyagüzemben pedig hamarosan importanyagot megtakarító gép lát majd munkához. Külföld helyett ide járnak majd a cementipariak a palagártásnál nélkülözhetetlen segédanyagért.

Az építők főként a saját beruházások kivitelezésében jeleskedtek. A 160 férőhelyes, szabadartásos tehénistálló falainak emelésénél, a 100 vagonos terménytároló beféjező munkálatainál, a legénde új silótárolónál, szolgálati lakás építésénél... A nézsaiak nem fukarkodtak a fejlesztéssel az elmúlt évben. Ezt mutatja, hogy 6,6 millió forint értékű gépeket szereztek be.

## Magasabb szinten és hatékonyabban

A cselekvési programról tárgyaltak a FÜTÖBER nagybányai gyárában

A FÜTÖBER nagybányai gyáregységében pártbizottsági üléseken vitatták meg az 1978. évi cselekvési program végrehajtásának tapasztalatait és az 1979. évi feladatokat. A gazdaságpolitikai tevékenység középpontjában a hatékonyság és a minőség javítása, a termékszerkezet korszerűsítése, a vezetési színvonal további emelése, s az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése álltak.

A pártbizottság, a gyáregység vezetése, az alapszervezetek és a társadalmi szervek következetes munkája sikerrel járt: a gyáregység kollektívája éves tervét már december 20-ig túlteljesítette. Az eredménynövekedés teljes egészében a termelékenység javulásából származik. Jelentős eredmény az is — fogalmazta meg az üzemi pártbizottság, hogy tovább korszerűsödött a termelés szerkezete, az üzemi új típusú konvektorok gyártására állt át. Megette az alapozó lépéseket a CTC és a Rohléder gázkazán gyártásának beindításához.

Jó eredmények születtek a gazdálkodásban is. Az egy főre eső termelési érték közel tizenkét százalékkal nőtt. Javult az üzemi, a termelési és a technológiai fegyelem, a karakosabb bántak az anyaggal, az energiával. Gondot jelentett azonban, hogy a termelési feltételeinek vál-

Jelenleg rendelkezésre áll minden alapvető eszköz, ami lehetővé teszi, hogy az ágazatok feladatokat időben teljesítsék — újságolja lelkesen Holma Miklós. Persze azonban hozzátesszi: — Önmagában kevés a boldoguláshoz...

Mi is kell még hozzá az idén a nézsaiak szerint?

## BÚCSÚ

AZ ÜRESJÁRATOKTÓL

A kukorica szárításának költsége mázsánként hatvan forint volt. Jobb vetőmagra 600 ezer forintot költöttek többet az előirányoztnál, növényvédelemre 250, műtrágyára 800 ezerrel. A villamosenergia-költség egy évben már 1,3 millió forint.

— A ráfordítások alaposan megugrottak, így hiába a 80 millió forintos termelési érték, örülünk, ha hárommillió nyereségünk lesz a tavalyi esztendő után. Az idén látjuk, még nehezebb feladatok előtt állunk, s persze látjuk, hogy ehhez min kell javítanunk — magyarázza Holma Miklós.

Első helyen említi a költségek ésszerű csökkentését. A módszerre, tennivalókra külön tervet dolgoznak ki, hogy mindenki megtudja: kinek, hol, mit kell cselekednie, hogy olcsóbban állítsanak elő egy liter tejet, kiló húst, egy mázsa búzát. A másik a minőség, amiért 1979-ben harcban indulnak Nézsán. „Nem elég megtermelni, értékesíteni kell!” — hangsúlyozza a tsz-elnök. S legalább ilyen fontosnak tartja a gépek kihasználását. Szándékosan nem nagy értékű gépeket mond:

— A kis gép is gép...

A traktorosoknak, szerelőknak muszáj erre legfőképpen vigyázni. Hogy legyen kéznél ekevas, a tábla szélén üzemanyag. S persze az irányítóknak is, hogy ne kelljen becaplatnia az erőgévezetőnek az irodára megtudakolni: hová induljon délután...

Hogy megszűnjének az üresjáratok.

M. Szabó Gyula